PAO / PMA
Karjalainen

22.2.2018

Muistio valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Linja-autoliikenteen ja taksiliikenteen sääntelyn erot

Linja-autoliikenteessä ja taksiliikenteessä ajoneuvoon, kuljettajaan ja toimintaa harjoittavaa yritykseen kohdistuu erilaisia vaatimuksia:

- Linja-autoliikennettä harjoittava toimija tarvitsee EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen mukaisen toimiluvan (nykyisin joukkoliikennelupa, liikennekaaressa henkilöliikennelupa), jonka vaatimukset ovat jossain määrin tiukemmat kuin taksiliikenneluvan.
    - Toisin kuin taksiliikenneluvan saamisen edellytyksenä, henkilöliikenneluvan saannin edellytyksenä on ammatillisen pätevyyden osoittamiseksi EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 8 artiklassa säädetyn pakollisen tutkinnon hyväksytty suorittaminen (yli tuhannen euron kustannus).
    - Taksiluvan haltijaan ei myöskään kohdistu EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 7 artiklan kaltaista vakavaraisuusvaatimusta, jonka mukaan liikenteenharjoittajalla on oltava kunakin vuonna käytössään pääomaa ja vararahastoja yhteensä vähintään 9 000 euron arvosta, kun käytössä on vain yksi ajoneuvo, ja vähintään 5 000 euron arvosta jokaisen sen lisäksi käytetyn ajoneuvon osalta.
- Nykyisin sekä taksinkuljettajalta että linja-auton kuljettajalta edellytetään ammattipätevyyden osoittavaa tutkintoa ja kuljettajakoulutuksen suorittamista. Jatkossa taksinkuljettajalta ei edellytettäisi koulutuksen suorittamista. Linja-autonkuljettajan osalta koulutus- ja koevaatimus säilyy (taustalla EU-sääntely).
- Linja-auton kuljettaminen edellyttää D-ajokorttia, taksin kuljettaminen B-ajokorttia
    - Linja-autokortin suorittaminen edellyttää B-luokan korttia ja kuljettajatutkintoon pääsemisen edellytykset ovat selkeästi tiukemmat
    - Opetusvaatimus 15-67 h aiemmasta kokemuksesta riippuen, hinta 1 500–5 000 euroa
    - Pienoislinja-autoa voi kuljettaa D1-ajokortilla, jonka osalta vaatimukset ovat hiukan kevyemmät kuin yleisen D-kortin
- Linja-autoliikenteessä on ajopiirturivaatimus ja työ- ja lepoaikasääntelyä, jota ei sovelleta taksiliikenteessä (taustalla EU-sääntely).
    - Piirturi aiheuttaa jonkin verran kustannuksia (piirturit maksavat n. tuhat euroa).
    - Työ- ja lepoaikasääntely rajoittaa toimintaa ja voi luoda tehottomuutta tuotantoon taksiliikenteeseen verrattuna. Tämä on todennäköisesti merkittävin kustannuseroja aiheuttava sääntelyero taksi- ja linja-autoliikenteen välillä.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

- Nykyisin taksiliikenteessä on taksamittarivaatimus, joka aiheuttaa ajopiirturia vastaavia kustannuksia. Jatkossa muukin luotettavuudeltaan vastaava laite käy, edellyttäen, että se täyttää mittalaitedirektiivin vaatimukset. Jos hinnoittelu ei perustu matkan tai ajan mittaamiseen, taksamittaria ei tarvittaisi.

    - Muutos voi alentaa jonkin verran taksiliikenteen kustannuksia.

- Linja-autojen tekniset vaatimukset ovat tiukempia. Linja-autojen ominaisuuksille on asetettu omat vaatimuksensa matkustajien suojaamiseksi liittyen esimerkiksi korirakenteen lujuuteen kaatumistilanteissa ja hätäpoistumisteihin. Ne nostavat jonkin verran linja-auton hintaa.

    - Vaatimukset vaihtelevat linja-auton koon mukaan.

Tällä hetkellä taksiyritysten ja linja-autoyritysten välistä kilpailua rajoittaa voimassa oleva sääntely. Liikennepalvelulain myötä tällaiset kilpailunrajoitukset poistuvat.

- Nykyisin linja-autojen tilausliikenteessä, jossa tilaajana on yksityishenkilö, tulee kyydissä olla vähintään viisi henkilöä ja kutsujoukkoliikenteessä etukäteistilauksia tulee olla vähintään kolme.

- Nämä säännökset ovat estäneet pienoislinja-autojen omistajia kilpailemasta taksiyritysten kanssa samoista asiakkaista. Liikennepalvelulain myötä näitä rajoituksia ei enää ole.

- Jatkossa pienoislinja-autojen ja taksien kilpailu samoista asiakkaista siis todennäköisesti lisääntyy jonkin verran.

- Verokohtelun erilaisuus voi ohjata jonkin verran linja-autoksi rekisteröidyn kaluston hankintaan. Tiukemmat vaatimukset kuitenkin hillitsevät tätä ohjausvaikutusta.

On kuitenkin huomattava, ettei tarkastelu erilaisen kaluston suhteen ole välttämättä eri yritysten tasapuolisen kohtelun näkökulmasta relevantti.

- Nykyisin yrityskenttä on pitkälti jakautunut taksiyrityksiin ja linja-autoyrityksiin. Jako on johtunut pitkälti taksilupien määräsääntelyn tuomista rajoituksista, mikä on hankaloittanut merkittävästi toiminnan laajentamista.

- Jatkossa entistä useampi yritys tulee todennäköisesti omistamaan sekä henkilöautoja (taksit) että linja-autoja.

- Kun henkilökuljetuksia ei enää rajoiteta tiettyyn kalustoon, yrityksillä on huomattavasti suurempi vapaus valita parhaaksi katsomansa kalusto arvioimansa kysynnän mukaan.

- Verokohtelulla voi olla pieni ohjaava vaikutus, mutta linja-autojen veroetu on hyvin pieni erä suhteessa muihin liiketoiminnan kustannuksiin.

- Ei siis ole enää relevanttia puhua taksien ja linja-autojen välisestä kilpailusta, vaan yritysten välisestä kilpailusta, kalustosta riippumatta.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi